

L'IGUALADÍ

Després de la grandiosa manifestació antifeixista celebrada a Barcelona, la nostra tasca immediata ha d'ésser llançar-nos a donar la batalla final a la sinistre trilogia, Cambó - Gil Robles - Lerroux.

ÈPOCA VIII

SETMANARI D'ESQUERRA

Núm. 59

IGUALADA, 5 DE MAIG DE 1934

LA MANIFESTACIÓ DEL DIUMENGE

Passa un Poble

Diumenge passat, Catalunya, la Catalunya viva, es manifestava pels carrers de Barcelona i proclamava la seva fe en els ideals democràtics i la seva tenacitat a reclamar el dret de governar-se a si mateixa.

Vibrant, contra el temps i contra tot impediment, la massa de ciutadans de Catalunya—la més nombrosa i compacta que mai s'hagi vist a casa nostra—avançava ordenadament. Tothom copsava la transcendència de l'hora.

Homes catalanistes de sempre, homes que, en altres temps, s'havien malfiat del nostre moviment, homes que havien viscut junyits en ignorar els problemes espirituals de la nostra terra, tots, com un sol home, acudiren diumenge a manifestar-se.

Els despitats, els catalanistes claudicadors, els al·lucinats per les seves quimeres poc generoses i gens humanes, no hi eren, és clar. I han perdut hores i més hores i han embrutat paper i més paper i han fet càlculs i més càlculs, per a restar importància a la magna manifestació. Rastrament, sota un cristall d'augment, han examinat minuciosament el COS de la manifestació i han anat assenyalant clapes i petites imperfeccions. Però no han pogut negar, no han gosat discutir, l'ÀNIMA, amarada de catalanitat, de l'acte del diumenge. Ànima valenta i lleial, els batecs de la qual han estat perceptibles arreu de Catalunya i d'Espanya malgrat ho vulguin dissimular els nostres tècnics calculistes.

Mai com ara es podia dir, en veritat, que el catalanisme ha invadit totes les zones de la nostra terra. S'ha fet consubstancial amb tots els nostres problemes de poble: en el problema polític, en l'aspecte social, en el problema de la terra. Encara que només fos per això, els catalans ja hauríem d'ésser els defensors més decidits de l'esperit del 14 d'abril, fluid determinant del nostre ascens col·lectiu.

No ho diem amb cap mena de goig, però hem de remarcar una vegada més, l'actitud absurda, extremadament perillosa, en què s'han deixat col·locar els propietaris de la terra i la nostra alta burgesia. En aquests moments de gran densitat catalanista, seduïts per dirigents despitats, actuen talment com adversaris decidits de les nostres llibertats. La manifestació de diumenge els haurà advertit del perill enorme que pot congriar la persistència en la seva actitud actual. Quan un poble es mostra mogut per una força espiritual com la nostra, no tolerarà, sota cap pretext, traïdories indígenes.

Homes de dreta pogueren l'any 23 capitular covardament sota les petjades d'un gall militar i pogueren facilitar-li impunement l'anorreament dels petits drets conquerits dintre la monarquia. En aquell temps, era possible passar-se la vida fent Jocs Florals i parlant de la Catalunya del meu cor encara que, acabat, es posposés tot al profit immediat de les conveniències més egoïstes.

Ara no. El catalanisme s'ha tornat esquerrà i ha remogut l'entranxa viva del pagès, de l'obrer, de tots els homes liberals de Catalunya. Ha bastat només l'ombra del perill, per provocar l'esperançadora reacció del diumenge. Si el perill es fes tangible, els dirigents esquerrans complirien amb els seus deures de patriota, com prometeren davant la grandiosa multitud congregada a Barcelona. I és que ara el catalanisme ha trobat defensors esforçats i decidits. Gent més humil, però més fidel a les coses de la terra. Per això hi ha tot el poble a encoratjar-los. I ningú de dintre casa s'atrevirà a posar-s'hi enfront. Si algú prefereix fer-ho, que pari compte i que mesuri bé les conseqüències. Catalunya no és terra de feixisme ni d'encobridors.

Una lliçó

La segona República Espanyola no ha pogut en tres anys d'existència eixamplar la seva base de sustentació. Ja no queden al Règim més defensors que els que n'érem abans del 14 d'abril de 1931.

Aquella «avalanxa» de «frígios» que assaltà la República desplaçant dels seus llocs a molts republicans autèntics, després de sabotejar-la des dels punts que usurpà, torna a lluitar descaradament pel retorn d'aquella època indigna.

No m'estranya que provin de cavalcar novament sobre el poble espanyol. Mai no havia cregut que vinguessin al nostre camp amb bona intenció. Cal haver viscut ben distanciat de la nostra classe conservadora per desconèixer llurs característiques. Els governs Azana són quelcom responsables de les conseqüències que aquesta ignorància ens ha reportat. Sembla impossible que les esquerres espanyoles dirigides per lluitadors experimentats, víctimes mantes vegades del salvatgisme inquisitorial d'aquesta genteta, s'escoltessin llurs cants de sirena.

Tolerància excessiva. Complacença absurda. Vaig dir al seu temps, i repeteixo ara, que les dretes espanyoles trigaran molts anys a ésser comprensives i humanitàries.

Neixeren en l'abundància; visqueren amb privilegi; les educaren a l'escola de la intolerància i s'han convençut que el món està, i estarà sempre, dividit en dues castes. Per ells, hom neix explotador o explotat de la mateixa manera que es pot néixer ocell, peix o planta. Tenen aquest trist concepte de la nostra vida sobre el planeta i no despertaran d'aquest —per ells— bell somni, fins que una forta sotragada, com la Revolució francesa o la russa, els trontolli violentament i els faci veure llur insignificància.

Revolució pacífica, revolució legal, atracció amable, guant blau, gest suau... Ba! «margaritas a puercos» que deia aquell capellà de Pereda. Voler caçar tigres amb cartutxo carregat amb pólvora i perdigons solament, es perdre el temps i exposar la vida. Cal carregar amb bala, i apuntar al cap.

Tremendes equivocacions! Hem de suposar que serviran d'escarment. Els hi tornarem a pujar al «Poder»; mes sinó són inexorables... si tornen a pensar que la Reforma Agrària és una purga que s'ha de prendre a petites dosis i s'ha de barrejar amb ingredients que li donguin bon paladar...; si creuen que hem de tolerar novament que la nostra República ha d'ésser dirigida i controlada per monàrquics hipòcrites, estan equivocats. Si anem al carrer com aquell

memorable 14 d'abril, no ens en tornarem a casa amb les mans al cap cantant la Marsellesa i els Segadors: tinc la seguretats que, almenys als pobles petits d'Espanya, quan el govern enviarà forces per imposar l'ordre, la feina serà consumada, la justícia feta.

Tinguem fe i confiança en nosaltres mateixos. Aguantem l'alè.

JOSEP R. ESTEBAN

Un monstre: la crisi: la misèria

Vola l'Àliga amb vol segur esperant el moment de fer la presa i amb les seves garres transportar-la al cim d'un espadat rocós o al fons d'un abisme on sigui difícil escalar-ho l'home. La seva mirada és inquieta, mòrbida, i com el seu alateig que fa sentir-se arreu de la terra, va cospant mica a mica quant de bo en ella existeix, i bèstia insaciable com és, ens xuclarà —com xucla l'Home l'amor dels llavis d'Eva— tota la felicitat que la Natura ens lliga sinó trobem el mitjà d'extirpar-lo.

Aquesta Àliga que temps ha, està torturant a la Humanitat, és el problema que arreu del món proven de resoldre: la crisi: la misèria. Cada nació fa el màxim d'esforç per evitar que aquest monstre prengui peu. Alemanya, però, opta, per rebatre-la, amb mitjans indignes de gent blanca com són el camp de concentració i les forces «nazis». Anglaterra intenta extirpar-la amb segurs. Itàlia la tapa amb l'odiós feixisme. Rússia recorre a tots els mitjans i va preparant-se per ço que pugui succeir. A la resta del món se li presenta com una fera insaciable que sols deixa aquesta menja indigerible que és la misèria.

Sols Estats Units ha combatut d'un mode comú a aquesta fera. Estats Units s'ha dit: manera de combatre la misèria!, donant diners; com repartir diners?, donant treball a quants sense feina sigui possible primer, i amb llurs beneficis emprar-ne de nou. No ha vulgut però imitar d'altres nacions —com Anglaterra— de socórrer solament els obrers manuals. Recolzat sempre, sense defallir, al sentit comú, s'ha dit que a les famílies afectades per la crisi hi havia també «homes de coll blanc» com allà anomenen al còmic, al periodista, a l'enginyer, al pintor-decorador, al tenedor de llibres, etc. Amb aquest propòsit, Roosevelt va nomenar administrador per aquest assumpte a Harry Hopkins, home sense filiació política ni religiosa que tota la seva vida s'ha esmerçat en càrrecs benèfics i caritatius. D'aquesta manera s'han anat emplant